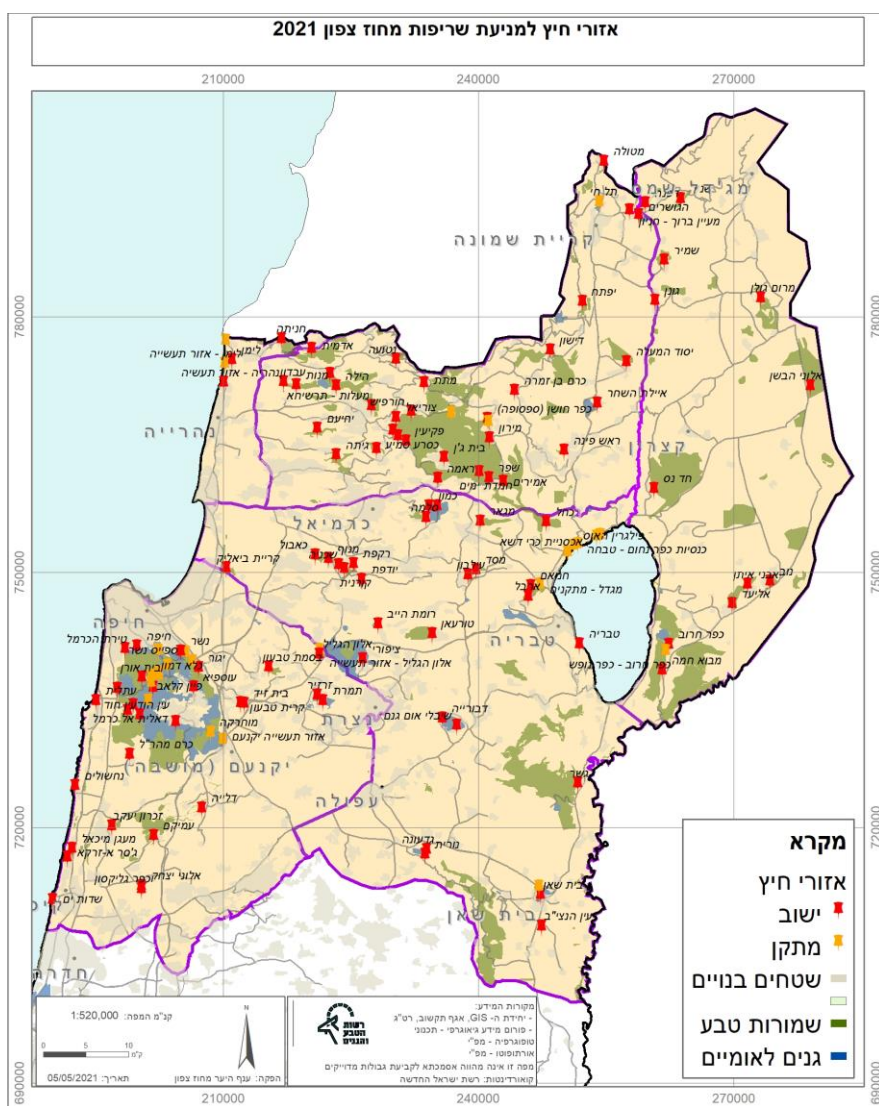

אזורי חיץ להגנה על ישובים ומתקנים מפני שריפות

מחוז צפון

שנת 2021

ענף היער מחוז צפון, רשות הטבע והגנים

תאריך עדכון: 05/05/2021

אזורי חיץ למניעת שריפות בשמורות ובגנים

מידי שנה פורצות בישראל כאלף שריפות בשטחים הפתוחים הגורמות נזק כבד לחי ולצומח, לקרקע ולמסלע, לרכוש ואף לפגיעה בחיי אדם. השריפות בארצנו אינן טבעיות ונגרמות ברובן מפעילות אנושית כגון רשלנות מטיילים, פעילות צבאית וחקלאית. מכאן, קיימת חשיבות רבה לניהול משאבי הטבע למניעה וצמצום שריפות בשטחים הפתוחים.

ניתן לצמצם את פוטנציאל הנזק משריפות ע"י תכנון נכון של חומר הדלק. באמצעות ממשק ליצירת אזורי חיץ הכולל גיזום ודילול החורש והיער, ניתן לייצר הפרדה ברצף הצומח ובכך להוריד את גובה הלהבות ומהירות האש. **אזור החיץ אינו עוצר שריפה אך הוא מאפשר לכוחות הכיבוי לבצע את עבודתם באופן בטוח.**

רשות הטבע והגנים מבצעת אזורי חיץ למניעת שריפות מזה עשרים שנה. השריפה בכרמל משנת 2010, הובילה לשינוי תפישה בהיקף העבודות הנחוצות להתמודדות עם שריפות בשטחים הפתוחים ובסמוך ליישובים.

עבודות יערניות ליצירת אזורי חיץ נעשות בשטחים נרחבים. דילול שטחי החורש והיער משרת מטרות נוספות בניהול של שמורות הטבע והגנים בכך שהוא מאפשר גיוון של בתי הגידול.

יצירת אזור החיץ נעשית ע"י קבלנים שונים וצוותי רט"ג. אזור העבודה מוגדר על פי עקרונות כב"ה להגנה מאש על יישובים כאשר מדובר על שתי רצועות הגנה: רצועה פנימית וצמודה לבתים – ברוחב של 26 מ', רצועה חיצונית – ברוחב של 50 מ'. אזור חיץ להגנה על מתקן מתייחס לרצועה של 15 מ' מגדר המתקן. מדידת רצועות ההגנה וקביעת גבולות אחריות נקבעו על פי קו בינוי משנת 2019 למעט יישובים בגבול הצפון, המבוסס על צילומים משנים 2015-2016.

במסמך זה רשימת אזורי החיץ ליישובים ומתקנים אשר גובלים בשמורות טבע וגנים לאומיים במחוז צפון של רט"ג. רשימת היישובים מציגה את רצועות ההגנה באחריות רט"ג ללא התייחסות לאופי הצומח הקיים בשטח והצורך בפועל בביצוע עבודות.

רשות הטבע והגנים אחראית רק על חלק משטח אזורי החיץ ליישובים, בתחום שמורות טבע וגנים לאומיים. לרצועות ההגנה שותפים רבים. על מנת להשיג את היעילות הנדרשת יש צורך בעבודה משותפת של כלל הגופים וגם של בעלי הבתים הפרטיים. יש להשלים את אזור החיץ ולבצע עבודות בכל מעטפת ההגנה ליישוב, בשצ"פים ובחצרות הבתים. בנוסף להגנה על יישובים, רשות הטבע והגנים מבצעת ממשק יערני למניעת שריפות מסוגים שונים גם בעומק השטח, בסמוך לדרכים מרכזיות ודילול החורש והיער להפרדה בין תאי שטח גדולים וצמצום חומר הבעירה למניעת התפשטות שריפות גדולות.

היסגרות החורש והצימוח המהיר של שיחים ועשבונים מידי שנה דורש עבודות תחזוקה שוטפות על מנת לשמור על יעילות רצועות ההגנה. לכן, טיפול באזורי החיץ הינו פעולה שכנראה תלווה אותנו כל עוד הסיכון משריפות קיים.

150 ישובים ומתקנים בתכנית זו:

אזור	מס' ישובים	מס' מתקנים	*מס' מתקני תשתית	סה"כ לאזור
הר הכרמל	13	11	10	34
כרמל	16	1	4	21
הר מירון	12	2	1	15
גליל עליון	22	-	3	25
גליל מערבי	3	2	-	5
גליל תחתון	27	7	3	37
גולן	11	1	1	13
סה"כ	104	24	22	150

*רשות הטבע והגנים מבצעת אזורי חיץ להגנה גם על מתקני תשתית לאומית שאינם מפורטים במסמך זה

רשימת הישובים והמתקנים בהם רט"ג שותפה לאזור החיץ

אזור	שם הישוב / מתקן	שמות טבע / גן לאומי	שטח אזור החיץ בתחום שמורת טבע או גן לאומי (דונם)
הר הכרמל	אוניברסיטת חיפה	הר הכרמל	23
	יקנעם - אזור תעשייה	הר הכרמל	55
	בוסתן הכרמל	הר הכרמל	37
	בית אורן	הר הכרמל	60.5
	בית צבי	הר הכרמל	25.9
	גבעת וולפסון	הר הכרמל	65.5
	דאלית אל כרמל	הר הכרמל	221.7
	חוות משמר הכרמל	הר הכרמל	44.8
	חוות סוסים קאט בלו	הר הכרמל	46.1
	חיפה	הר הכרמל, נחל נדר	164.9
	טירת הכרמל	הר הכרמל, הר הכרמל כלח גלים	30.9
	יגור	הר הכרמל	16.9
	יגור - ביס זבולון	הר הכרמל	7.7
	כלא דמון	הר הכרמל	63.9
	כרם מהר"ל	טוף כרם מהר"ל	11.2
	מוחרקה	הר הכרמל	47.3
	מלון יערות הכרמל	הר הכרמל	69.4
	ניר עציון	הר הכרמל	74.8
	נשר	הר הכרמל	34.5
	ספיס נשר	הר הכרמל	24.1
	עוספיא	הר הכרמל	788.8
	עין הוד	הר הכרמל	7.9
	עין חוד	הר הכרמל	81.3
	פיין קלאב	הר הכרמל	68
כרמל	אלון הגליל	נחל יפתחאל	7.6
	אלון הגליל - אזור תעשייה	נחל יפתחאל	6.3
	אלוני יצחק	אלוני יצחק	26.9
	בית זיד	בית שערים	8.8
	בסמת טבעון	אלוני אבא, גוש אלונים - בסמת-טבעון	47.1
	ג'סר א-זרקא	נחל התנינים	5.6
	דלייה	נחל דליה ויובליו	6.7
	זכרון יעקב	אלונה	0.5
	זרזיר	שימרון	58.8
	כפר גליקסון	אלוני-יצחק	7.4

אזור	שם הישוב / מתקן	שמורת טבע / גן לאומי	שטח אזור החיץ בתחום שמורת טבע או גן לאומי (דונם)
כרמל	מעגן מיכאל	נחל התנינים	9.6
	נחשולים	תל דור	6.7
	עמיקם	אלונה	42
	עתלית	חורבת קרתא	5.7
	קרית טבעון	בית שערים	93.1
	שדות ים	עתיקות קיסריה	29.4
	תמרת	שימרון	41.4
	אמירים	הר מירון	62.1
הר מירון	בית ג'ן	הר מירון	288.2
	בית ספר שדה מירון	הר מירון	66.4
	חורפיש	הר מירון	30.5
	חמדת ימים	הר מירון	73.5
	כפר חושן (ספסופה)	הר מירון	18.7
	מירון	הר מירון	152.8
	מרכז אזורי מרום גליל	הר מירון	3.8
	פקיעין	הר מירון	158.6
	פקיעין (בוקייעה)	הר מירון	5.4
	פקיעין החדשה	הר מירון	17.2
	ראמה	הר מירון	32.5
	שפר	הר מירון	94.2
	צוריאל	הר מירון	48
	אדמית	נחל בצת	4.5
	איילת השחר	חצור	11.9
	גונן	אחו גונן	2.2
	גורן	נחל כזיב	5.5
	גיתה	נחל בית העמק	1.3
גליל עליון	דישון	נחל דישון - הר אביבים	2
	הגושרים	חורשת טל	23.5
	הילה	נחל כזיב	4.7
	יחיעם	מבצר יחיעם	19.4
	יסוד המעלה	החולה	14.1
	יפתח	נחל קדש	15.6
	כסרע סמיע	הר סנה	0.04
	כרם בן זמרה	כרם בן-זמרה	9.7
	מטולה	התנור (נחל עיון)	79.1
	מנות	נחל כזיב	59.7
	מעייץ ברוך - חניון	נחל שניר, נחל שניר (חצבני)	9.8

אזור	שם הישוב / מתקן	שמורת טבע / גן לאומי	שטח אזור החיץ בתחום שמורת טבע או גן לאומי (דונם)
גליל עליון	מעלות - תרשיחא	נחל כזיב	64.5
	נטועה	נחל אוכס	10.2
	עבדון	נחל כזיב	9.1
	ראש פינה	נחל ראש פינה	5.3
	תחנת עין זיו	נחל כזיב	7.8
	תחנת עינן נפתלי	החולה	3.4
	תל חי	תל חי	40.8
	מתת	הר סאסא	12.2
	חניתה	חניתה, רכס ראש הנקרה	64.3
	כפר נופש ראש הנקרה	חוף ראש הנקרה, ראש הנקרה	12.6
גליל מערבי	לימן	לימן - גבעת הצבעונים	1.4
	לימן - אזור תעשיה	חוף ראש הנקרה	4.5
	נהריה - אזור תעשיה	אכזיב	19.7
	אכסניית כרי דשא	חרבת מניה	2
	ארבל	הארבל	0.6
גליל תחתון	בית שאן	בית שאן	95.5
	בית שאן - אזור תעשיה	בית שאן	20
	גדעונה	מעין חרוד	78.3
	גשר	נחל חגל	2
	דבורייה	הר תבור	95.7
	חמאם	הארבל	15.8
	טבריה	חמת טבריה	11.4
	טורעאן	הר טורען	13.8
	יודפת	תל יודפת	12.2
	כאבול	הר שכניה	14.2
	כחל	נחל עמוד	52.3
	כמון	נחל צלמון	24.9
	כנסיות כפר נחום - האורתודוקסית	כפר נחום	42.7
	כנסיות כפר נחום - טבחה	כפר נחום	104
	כנסיות כפר נחום - מנזר פרנציסקני	כפר נחום	118.6
	מגאר	רכס לבנים	6.1
	מגדל - מתקן	הארבל	12.4
	מנוף	הר שכניה	9
	מסד	הר קוץ	11.7
	נורית	מעין חרוד	10.7
	סלמה	הר כמון, נחל צלמון	64.4
	עילבון	הר קוץ	31.5

אזור	שם הישוב / מתקן	שמורת טבע / גן לאומי	שטח אזור החיץ בתחום שמורת טבע או גן לאומי (דונם)
גליל תחתון	עין הנצי"ב	עין-יהודה, עין יהודה הרחבה	31.1
	פילגרין האוס	כפר נחום	87.3
	ציפורי	ציפורי-ריש לקיש	72.1
	קורנית	הר שכניה	36.5
	קריית ביאליק	עין אפק	19.4
	ראס אל עין	נחל צלמון	97.3
	רומת הייב	ציפורי-ריש לקיש	49.7
	רקפת	הר שכניה	1.2
	שיבלי אום גנם	הר תבור	114.4
	שכניה	הר שכניה	16.2
	אבני איתן	נחל אל-על	50.8
	אלוני הבשן	רכס בשנית	29.8
	אליעד	נחל אל-על	2.2
גולן	דפנה	תל דן	20
	חד נס	יהודיה - אתר ברכת המשושים	4.9
	כורסי	חוף כורסי	1.3
	כפר חרוב	סוסיתא	34.4
	כפר חרוב - כפר נופש	סוסיתא	17.8
	מבוא חמה	סוסיתא	59.3
	מרום גולן	הר אביטל והר בנטל	23.3
	נוב	אירוס ביצות נב	15.2
	שמיר	שמיר-נחל רחום	10
	שניר	נחל חרמון	3.7